

Ονοματικοί Ομοιόπτωτοι Προσδιορισμοί

1

ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ

οποιοδήποτε επίθετο, αντωνυμία, αριθμητικό ή μετοχή που προσδιορίζει ένα ουσιαστικό και προσδίδει σ' αυτό **μόνιμη ή αμετάβλητη ιδιότητα**.

π.χ. ὁ καλὸς ἀνὴρ
οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι
οἱ μεγάλοι οἴκοι

*** επιθετικοί προσδιορισμοί** μπορούν να είναι επίσης και:

- ουσιαστικά (που έχουν σημασία επιθέτου),
- γεωγραφικά – εθνικά ονόματα¹
- επιθετικές μετοχές,
- γενικές - επιρρήματα - εμπρόθετοι προσδιορισμοί που βρίσκονται μεταξύ άρθρου και ουσιαστικού², ἐναρθρα κύρια ονόματα, καθώς και
- ουσιαστικά που δηλώνουν **τάξη, ηλικία, εθνικότητα, επάγγελμα, αξίωμα και ιδιότητα** όταν προσδιορίζουν τα ουσιαστικά **ἀνὴρ** και **γυνή**³.

- οἱ νικῶντες στρατιῶται
- ὁ τοῦ βασιλέως θρόνος²
- οἱ Ἕλληνες στρατιῶται¹
- οἱ νῦν ἄρχοντες²

- ἡ ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχία²
- γυνὴ δέσποινα³
- ἄνδρες δικασταὶ³
- ἥρως ἀνὴρ³

2

ΚΑΤΗΓΟΡΗΜΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ

οποιοδήποτε επίθετο, επιθετική μετοχή που προσδιορίζει ένα ουσιαστικό και σ' αυτό προσδίδει **παροδική ή μεταβλητή ιδιότητα**.

Τα επίθετα

πᾶς, ἅπας, σύμπας, ἄκρος, μέσος, ἕκαστος, ἔσχατος, ὅλος,
μόνος, ἔρημος και η οριστική επαναληπτική αντωνυμία αὐτὸς (= ο ἴδιος)

ὅταν προσδιορίζουν ουσιαστικό και **δεν συνοδεύονται από ἄρθρο** τότε είναι
ΚΑΤΗΓΟΡΗΜΑΤΙΚΟΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΙ

Αν συνοδεύονται από ἄρθρο τότε είναι
ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΙ

- εἶχον τὰς ἀσπίδας καλυμμένας
- πάντες οἱ ὀπλῖται εἶχον κράνη χαλκᾶ
- ἔπεμψαν στρατιώτας καὶ αὐτὸν Μένωνα

- ἦλθε φαιδρῷ τῷ προσώπῳ
- ἀφῆκον τὴν πόλιν ἐρήμην

ΠΑΡΑΘΕΣΗ

ουσιαστικό, κύρια ή δευτερεύουσα πρόταση που συνοδεύει άλλο ουσιαστικό και προσδίδει σ' αυτό **ένα χαρακτηριστικό γνώρισμα - ιδιότητα**.

Αναλύεται σε δευτερεύουσα αναφορική πρόταση και συνήθως έπεται του ουσιαστικού που προσδιορίζει (ίσως χωρίζονται με κόμμα).

- 👤 ἦλθε Σόλων, ὁ νομοθέτης
- 👤 ἐβασίλευον Ἄγις καὶ Κλεομένης, οἱ βασιλεῖς

ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ

ουσιαστικό, αντωνυμία, μετοχή, απαρέμφατο, εμπρόθετος προσδιορισμός, αναφορική πρόταση που προσδιορίζει ένα ουσιαστικό **με σκοπό να το επεξηγήσει ή να το διασαφηνίσει**.

Κατά τη μετάφραση συχνά προτάσσεται το δηλαδή.

- 👤 δῶρα ἔστειλον ἵππον καὶ δόρυ
- 👤 ὁ θεὸς τοῦ πολέμου Ἄρης
- 👤 προσέκρουσα ἀνδρὶ πονηρῷ Ἀνδροτίωνα

ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΓΓΕΚΡΙΜΕΝΟ ΣΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ⇨ ΠΑΡΑΘΕΣΗ

ΑΠΟ ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΣΤΟ ΣΥΓΓΕΚΡΙΜΕΝΟ ⇨ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ

ΑΣΚΗΣΗ

ΝΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΤΟΥΝ ΟΙ ΟΝΟΜΑΤΙΚΟΙ ΟΜΟΙΟΠΤΩΤΟΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΪ ΤΩΝ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ.

1. Κύρος ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν Ἀρταξέρξην ἐπορεύετο.
2. Ἦλθον Ξενοφῶν καὶ Χειρίσοφος, οἱ στρατηγοὶ.
3. Ἀθηναῖοι εἶλον τὰς νήσους ὅλας.
4. Ἡ τῆς γυναικὸς ἐσθήτα ὡραιωτάτη ἐστὶ.
5. Τῷ Σωκράτει σοφώτατοι ἄνδρες διελέγοντο.
6. Μὴ καταφρόνει ἡμῶν τῶν πτωχῶν.

7. Τούτους, τοὺς βαρβάρους, ἀπεκτεínaμεν.
8. Ἀγησίλαος συνήγαγε ἅπαν τὸ στράτευμα.
9. Ἀρχίδαμος ὄξει τῷ πελέκει τέμνει τὴν δρυῖν.
10. Οἱ ἐργαζόμενοι ἄνθρωποι ἔφυγον.
11. Ἀφροδίτη, ἡ τοῦ κάλλους θεά.
12. Ἐνταῦθα ἐστὶ μεγίστη πόλις.
13. Ἀλέξανδρος, ὁ βασιλεύς, ἀνδρεῖος ἦν.
14. Τὸ ὄρος ὃ Ὑμηττὸς μέγα ἐστί.
15. Ἀπεχώρησαν ἄκροις δακτύλοις.
16. Οἱ Ἀθηναῖοι ἐχρῶντο ἐνὶ λιμένι, τῷ Φαλήρῳ.
17. Ὁ μετὰ δόξης θάνατος ἄριστός ἐστί.
18. Συνελέχθη τὸ ναυτικὸν στράτευμα.
19. Τῆς πεζῆς στρατειᾶς ἄπειρον τὸ πλῆθος ἦγεν.
20. Πολλοὶ στρατιῶται ἀπέθανον.
21. Πᾶσαι αἱ γυναῖκες ἔκλαιγον.
22. Οἱ πολέμιοι ἀπέκτειναν ὅλας τὰς γυναῖκας .
23. Ἡ τῶν ἡγεμόνων ἀδικία ὅλην τὴν πόλιν βλάπτει.
24. Πᾶσαι αἱ πόλεις εὐκλεεῖς ἐγένοντο.
25. Ἐν μέσῃ τῇ στρατειᾷ τῶν βαρβάρων Κῦρος ἦν.
26. Ἡ Ἀρετὴ ἀπλήν τὴν ἐσθήτα ἔφερε.
27. Οἱ ἐν Ἀθήναις δικασταὶ δίκαιοι ἦσαν.
28. Ἀμφοτέρω τὰ στρατεύματα ἐπ' ἄκρου τοῦ ποταμοῦ ἐφροστήκεσαν.
29. Μελάνιππον ἀποστέλλει, ἄνδρα Σπαρτιάτην.
30. Περὶ χρημάτων λαλεῖς, ἀβεβαίου πράγματος.
31. Εἰσέπλει Ἀλκιβιάδης εἴκοσι ναυσί.
32. Φυλὴν, ἰσχυρὸν χωρίον, καταλαμβάνει.
33. Ὁ θάνατος ἐστὶ δύο πραγμάτων διάλυσις, τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς.
34. Τὰς μεγάλας ἡδονὰς οἱ ἐν καιρῷ πόνοι παρέρχονται.
35. Κῦρος ἀπέδωκε τῇ στρατειᾷ μισθὸν τεσσάρων μηνῶν.

